

ABONAMENTUL :

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 " 1/2 " 1 " 60 "
 " 1/4 " 1 " 90 "

IN STREINĂTATE :

PE AN 6 FRANCI.
 " 1/2 " 3 "

Numerul singuraticel se
 vind în Cluj cu 5 fleri,
 într'alte locuri cu 6 fl.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 cm. COSTĂ ODATĂ
 10² FIL., DE 2 ORI
 8² FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA :
 „RĂVAȘUL“
 CLUJ — KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp. : BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor : Dr. E. DĂIANU.

Glaspul unui învățator.

Fraților Români! Ne tragem dela cel mai pu-
 ternic popor de odinioară, dela măriții Romanii. Tre-
 cutul nostru e însemnat în istorie. De când am
 fost aduși în frumoasa Dacia de către *Marc Ulpian
 Traian*, care a fost cel mai vitez și mai înțelept
 împărat Roman, am avut parte numai de suferință;
 trecutul nostru a fost un riu de lacrimi. După
 atâta amar de pocăință, avem și noi Români
 dreptul se nădejduim într'un viitor mai senin, mai
 fericit. Razele luminoase și călduroase ale soarelui
 ne deșteaptă din amorțală, din nepăsare, din som-
 nul cel de morțe; ne mișcă simțirile se cunoștem,
 că viitorul nostru nu atiră dela Dumnezeu,
 decât numai dela ținuta și purtarea noastră băr-
 bătească. — Avem dreptul se ne croim o sorțe
 mai bună în acēsta patrie, care a fost scāl-
 dată în sânge curs din vinele vînjose ale străbu-
 nilor nostri.

Iubiți țeranii Români! Ca viitorul se nu vę
 primejduit urmați puținele povețe ce vi-le dau cu
 plăcere și cu dragoste de neam. Acestea ținę-
 du-le, mai ușor veți ajunge la limanul dorit, mai
 ales acuma, când ați trecut preste pragul neștiinței
 și aveți bărbați luminați în număr destul de mare.

1. *Munciți și vę rugați!* Nu este hărbat brav
 și harnic cel-ce fuge de lucru, — a zis filosoful
 Seneca. Rugați-vę la bunul Dumnezeu și la Fe-
 cióra Maria, ca se nu vę lese pe mâna dușmanilor,
 cari rîvnesc la bunul vostru, și se respingă și ni-
 micescă primejdia ce amenință greu țara noastră.

2. *Nu vę lăpădați de credința cea adevărată,*
 și de conducătorii vostri firești, cari nu lucră
 pentru interesele lor, ci pentru folosul neamului
 românesc și pentru mărirea scumpei noastre patrii.

3. *Lucrați-vę pămîntul strămoșesc* în mod ra-
 țional, îmbunătățindu-l, ca se producă tot mai
 bine și mai mult. Iubiți-vę vatra strămoșască așa
 precum au iubit-o străbunii vostri. Creșteți-vę

prunciile vostri în frica Domnului; băeții vostri îm-
 brătoșeze nu numai agricultura, științele înalte, ci și
 negustoria, industria, meseriile, căci fără clasa
 mijlocie nu se pôte fericii un popor, mai ales după
 împrejurările de azi. Pe fetițele vóstre le mărițați
 numai după feciorii de Român, ca se nu fie pri-
 mejduit cu timpul simțul național.

4. *Pentru binele și fericirea neamului românesc*
 și pentru mărirea scumpei noastre patrii în cas de
 lipsă totul jertfiți, ca se nu fie acest pămînt sfă-
 șiat și răpit de dușmani. Pentru credința în Dum-
 nezeu scumpa noastră patrie și pentru bunul nostru
 Domn cu drag vę jertfiți și vieța.

5. *Trăiți după legile lui Dumnezeu,* timpul cel
 scump al vieții vi-l petreceți în muncă cinstită,
 sporiți în virtuțile creștinești, căci atunci vę veți
 bucura de ródele faptelor vóstre și veți avę pace
 și liniște și aici pe pămînt și dincolo de mor-
 mînt. Fie-care popor trębue se-și împlinescă cu
 sfințenie scopul sublim aici pe pămînt, ér cine
 se împotrivesțe legilor dumnezeiești, nici când nu-și
 ajunge scopul.

6. *Învęțați* dela Francezii și dela Englezii, că
 timpul e ban; cugetați-vę serios, că aceste două
 popóre prin știință, cultură, morală, muncă cinstită,
 diligență, cruțare și prin alte servii ce le-au adus
 omenimei, și-au căștigat simpatia tuturor popó-
 relor de pe pămînt. Azi Francezii și Englezii sunt
 popórele cele mai bogate din lume.

7. *Iubiți morală și munca cinstită,* prețuiți
 știința, fiți ómeni de omenie, economii bunii, mun-
 citori harnicii și cruțători; din căștigul vostru nu-
 mai jumătate șpessați, fiți ca și albina de harnici,
 adunați în tinereță, ca se aveți la bętrânețe. Nu
 uitați, că fără morală, fără știință, fără clasă mij-
 locie, fără muncă cinstită, fără păstrare este pri-
 mejduit viitorul unui popor. Cu străinii și cu
 socialistii nu vę întovărășiți, căci ei voiesc se vę
 strice moravurile bune și bunul vostru. Nu atăcați,
 căci cine ce face lui își face. Numai poziție de

apărare luați. Azi lumea e stricată, decii grijiți, ca
 germenele stricacinei se nu între în inimile vóstre.

8. *Uniți-vę cu frații de un sânge,* căci în unire
 e puterea și biruința; dar grijiți, pre cei leproși
 sufletește nu-i lăsați în mijlocul vostru, căci înso-
 țirile rele, strică moravurile bune.

9. *Inscrieți-vę iubiți țeranii Români* la „Cassa
 de ajutorare a muncitorilor și economilor“ dacă
 voiți se vę fie traiul vieții asigurat, ori în cas de
 nenorocire se nu duceți lipsă. Nu uitați, că după
 zile senine, urmęză zile negre.

10. *Nu vîndeți moșia strămoșască,* ci o lăsați
 urmașilor vostri drepta moștenire. În loc de a da
 bani pe rachi, mai bine îi dați spre scopuri na-
 ționale, căci sprijinind așezămintele culturale ridi-
 cați vaza neamului Românesc. Mergeți înainte pre
 calea progresului și a moralității! Aceste povețe
 le puneți pe răvaș, ca pururea se vę fie înaintea
 lor vostri!

Ioan Toduțiu
 învățator.

„Pocăitii.“

(2.) „Pocăitii“ de unicul isvor al credinții și al
 moralei țin numai S. Scriptură, atât Testamentul
 vechi și cel nou, recunoscînd, că acēsta e
 însuflată de Duchul sfînt: *Tótă Scriptura de Dum-
 nezeu este însuflată,* și de folos spre învățatură,
 spre mustrare, spre îndreptare, spre deprinderea,
 care este întru dreptate. (II. Tim. 16, 17.). „Și a zis
 D-nul către Moise: iată eu voi veni la tine în stêlp de
 nor, ca se mę audă norodul grăind către tine, și vor
 crede ție în veci.“ (C. leșirii 19, 9.); „Auzi ce-
 riule, și ascultă pămîntule, că Domnul a grăit:
 fii am născut și am înălțat, iar aceia sau lăpă-
 dat de mine.“ (Isaia 1. 2.); *Iată am dat cuvîn-
 tele mele în gura ta* (Ieremia 1, 10.); „cari prin
 trãsul (Domnul n. Isus Christos) ați crezut în
 Dumnezeu. (II. Pet. 1. 21.); „In multe chipuri, și
 în multe felii de demult Dumnezeu grăind pă-
 rinților prin profeți, în zilele acestea mai de pre
 urmă a grăit nouę întru Fiul“ (Ev. 1. 1.); „Cel
 ce se lăpădă de voi, de mine se lăpădă, iar cel

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Scrisori către un nepot.

XIV.

Iubite Nepóte! Cu frică și cu evlavie călcăm
 pămîntul adăpat de sângele celor, ce au murit
 pentru biserica lui Christos. Când ne gândim, ce
 inimă au avut aceia, cum au murit ei cu bărbăție,
 și cum suntem noi de slabi, numai un pic de
 bóre de ne atinge, o țiră de necaz de ne ajunge,
 și îndată ne clătînăm în credință: ne cuprinde
 rușinea, căci noi, cari suntem cu mult mai mici,
 nu suntem vrednici se călcăm în picioré sângele
 lor cel sfînt.

Unul dintre noi găsi un os. Deodată cu toții
 am zis cu cucerie: Cine știe al cărui sfînt va fi
 și osul acesta.

După cum ți-am fost scris în epistóla trecută,
 Coloseul pare a fi un zid petecit. Zidirile așa se
 făceau în Roma, că se folosiau dărabe mari de
 piatră, cea ce se vede și în Coloseu. Peste pétra
 acēsta la zidirile celea mai însemnate și mai fru-
 móse se puneau marmură albă.

Coloseul a fost folosit numai până ce au asu-
 prit păgânii pre creștinii. Dela începutul veacului
 al patrulea creștinii au început a căpéta drepturi
 și averi, și dela împărați, mai ales dela Constantin
 cel Mare și dela mamă-sa Elena. De atunci a în-
 ceput a stăpâni Roma religiunea creștină, și au
 încetat în Coloseu lucrurile înspăimîntătoare. Ne-

fiind folosit, nici nu s'a mai îngrijit de el nime,
 ci s'a lăsat în voia vremurilor. A început a se
 dărîma de o parte, și locuitorii din Roma, când
 voiau se zidescă vre-o casă, de aici își duceau
 piatră, căci pe lângă aceea, că era bună și era
 cioplită gata, era la îndemână nu trebuia se męrgă
 după ea departe. Vězîndu-o acēsta Papii din
 Roma, i-au oprit se mai care piatră, și pe unde
 vedeau, că începe a se dărîma zidul se nu se strice,
 și în locul acela puneau și o lespede de mar-
 mură, pe carea își scriau numele. De acea ți-se
 pare, că Coloseul e tot petecit.

Lăsăm Coloseul și mergem la o biserică veche:
San-Clemente. Clemente acesta a fost papă în ve-
 acul cel dintăi, al cincelea Papă începînd dela
 sfîntul Petru. Pe vremea lui trăia încă sfîntul Ioan
 Evangelistul și Apostolul. E de însemnat, că pe
 vremea lui s'au certat odată nește ómeni în bise-
 rică asupra unui adevăr de credință, și ómenii
 s'au dus la sfîntul Ioan, care a ascultat religiunea
 creștină chiar din gura Domnului Christos, — ca
 se-l întrebe, cine are drept. Sfîntul Ioan macar-că
 a știut cine are drept, nu li-a spus ómenilor
 acelora, cari erau din Corint, o cetate vestiită în
 Grecia, ci i-a mînat pe ei la Episcopul Romei la
 sfîntul acesta, care se numia Clemente, arătându-le
 ast-fel ómenilor, cine este Capul Bisericei.

Biserica sfîntului Clemente se compune din 3
 biserici, una e de asupra pămîntului, carea se
 folosește și azi, alta e sub pămînt zidită, și nu
 se mai folosește. Dar nu acēsta este biserica, de
 carea s'a folosit papa Clemente, ci cea carea e
 zidită mai la vale, încă sub acēsta a două. În
 cea de a două ne-am băgat și noi, și am vęzut
 în ea chipuri sfinte, cari așa au fost zugrăvite de
 bine, încât se cunosc și azi destul de bine, ma-

car-că au trecut de atunci optsprezece sute de
 ani. Tot aici am vęzut și chipul sfîntului Clemente,
 e îmbrăcat în haine de vlădică, hainele lui samենă
 mult cu hainele sfinte, cu cari se îmbracă azi
 vlădicii nostri; nu e ras, ci are barbă și mustețe.
 În biserica cea mai din jos, de care s'a folosit și
 sfîntul Clemente, nu ne-am potut băga, căci a
 isvorit în ea apă, de acea ne-am uitat la ea nu-
 mai prin o ferestruță.

O altă biserică însemnată e *Pantheonul*, sau
 cum se numește Rotunda. Pantheon e cuvînt
 grecesc, și atâta însemnă, cât toți Dumnezeii. A
 fost zidit unui împărat, ca se fie îngropat acolo
 el, și neamurile lui. E făcut ca un cerc mare, și
 e înalt, de asupra se adună, făcându-se și cerul tot
 mai mic, remănînd însă o gaură mare de asupra
 în formă de cerc, pe carea intră în Pantheon lu-
 mina și aerul curat, și când plouă și ninge, intră
 în el și plóia și zăpada.

Când s'a schimbat în biserică creștină, s'au
 mutat în el multe móște de ale sfîntilor, cari erau
 îngropate în catacombe, locurile de înmormîntare
 a celor dintăi creștini. Atunci s'au făcut în Pan-
 theon mai multe altare, în cari s'au băgat móștele.

Hramul bisericei acesteia este sęrbătórea tuturor
 sfîntilor, care se prásnuște aici fórte frumos. De
 aceea i-s'a ales bisericei acesteia sęrbătórea acēsta
 de hram, pentru-că aici se află móștele sfîntilor
 celor mai mulți.

În biserica acēsta se îngropă din 1870 încóce
 regiú Italiei, lângă mormintele lor stau ostași în-
 armați, ca gardă.

Ușa (Pórtă) bisericei acesteia așa e de greóie,
 încât cu o mașină se închide și se deschide.

La revedere!

Unchiul Iob.

ce să lapedă de mine, să lapedă de cel ce m'a trimis pre mine" (Luca 10. 16); „Că nu sunteți voi, cari grăiți, ci Duchul Tatălui vostru este, cel ce grăește întru voi" (Mat. 10. 20); „Drept acea și noi mulțumim lui Dumnezeu neîncetat, că luând voi cuvântul ascultării de Dumnezeu dela noi, nu ați luat cuvântul omenească, ci (precum este adevărat), *cuvântul lui Dumnezeu*, carele și lucrăză întru voi cei ce credeți" (I. Tes. 2. 13.); „Carele și grăim, nu cu cuvinte înțelepte ale înțelepciunii omenești, ci cu cele *învățate ale Duchului sfânt*, cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le" (I. Cor. 2. 13.)

Invață și ei, că s. scriptură nu se poate falsifica: și nu se poate strica Scriptura" (Ioan 10. 35); *Și macar și noi, sau inger din cer de va propovădui vouă afară de ce am propovăduit vouă, anatemă se fie*" (Gal. 1. 8.). Invață mai departe, că s. Scriptură e unicul izvor nenumai al credinței și cunoșterii lui Dumnezeu, ci și unica regulă de viață: *„Și avem prea tare cuvântul prorocesc, la care binefaceți uitându-vă ca la o lumină, ce strălucește în loc întunecos, până când va lumina ziua, și va răsară luceafărul în inimile voastre"* (II. Pet. 1. 19.); *„Făclia picioarelor mele e legea ta, și lumină cărărilor mele"* (Ps. 118. 105.); *„Au pre Moisi, și pre proroci, se-î asculte pre ei . . . Dacă pre Moisi, și pre proroci nu ascultă, macar de s'ar și scula cineva din morți, nu vor crede"* (Luca 16, 29, 31.); *„Că nu mă rușinez de Evangelia lui Christos, că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire totă celui ce crede"* (Rom. 1, 16.); *„De se pare cuiva, că este proroc, sau duhovnicesc, se înțeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului porunci sunt"* (I. Cor. 14, 37.)

Fiind-că „Pocăiții“ țin de izvor al credinței și de normă, de regulă a vieții numai s. Scriptură, lapedă Tradițiunea împreună cu toate adevărurile de credință, morală, cult, ceremonii, disciplină și organizare, cari nu se află în s. Scriptură, dar sunt în praca bisericii catolice și răsăritene nu de ieri de alaltăieri, ci de pre timpul ss. Apostoli, așa dar de aproape 2000 ani. Impută acestor biserică, că din poftă de câștig și rivnă după mărirea nu numai au primit Tradițiunea de izvor al credinței, ci au socotit și socotesc, că e mai de preț, mai de mare însemnătate decât s. Scriptură și impută și Protestanților, că ei încă țin Tradițiunea de izvor al credinței, deși nu-i dau însemnătatea, ce i-o dau bisericile amintite.

Dacă îi întrebă, că toți ss. Apostoli au predicat, răspund: toți. Dacă le ceri răspuns la întrebarea, că au scris toți ss. Apostoli ce a făcut și învățat Domnul Christos, răspund: nu, pentru-că, Domnul Christos nu le-a demândat, se scrie, ci se predice, se învețe, zicându-le: *„Drept acea mergând învățați toate neamurile"*. (Mat. 28, 19.) și *„Mergeți în totă lumea, vestiți evanghelia la totă zidirea"*. (Marcu 16, 15.)

Recunosc așa dar „Pocăiții“, că numai puținii Apostoli au scris și pînăndule înaintea ochilor, ce scrie s. Ioan în c. 20, 30, și 21, 25., anume: *„Si a făcut Isus și alte semne multe înaintea învățăcelilor săi, cari nu sau scris în cartea acesta“* și *„Sunt și altele multe, cari a făcut Isus, cari de s'ar fi scris câte una: nici în totă lumea mi se pare, că n'ar încăpe cărțile, cari s'ar fi scris“* — recunosc și acea, că în s. Scriptură nu sa scris tot ce Domnul Christos a făcut și a învățat. Deși dl Christos le-a poruncit, că tot se predice și țină ce El i-a învățat. Recunosc mai departe, că s'ar fi putut întâmpla, că nici un Apostol se nu scrie nici o iotă, dar pentru acea nu s'ar puté zice, că dl Christos n'a învățat și că ei n'ar fi predicat.

Recunosc „Pocăiții“, că în s. Scriptură se află locuri, din cari se vede, cumcă ss. Apostoli au demândat, se țină ce au predicat cu graiul, ori au lăudat pre cei, cari au ținut învățăturile ce ei le-au propovăduit, deși nu scriu, cari au fost acele învățături. Așa s. Pavel scrie: *„Pentru acea fraților stați și țineți învățăturile (tradițiunile), cari le-ați învățat, ori prin cuvântul, ori prin cartea noastră.“* (II. Tes. 2. 15.). *„Iar ce mai este fraților, vă rogăm pre voi, și vă îndemnăm în Domnul Isus, precum ați luat dela noi, cum se cade vouă a umbla, și a plăcea lui Dumnezeu, ca să vă sporéscă mai mult. Că știți ce porunci (cari sunt acelea?) am dat vouă prin Domnul Isus.“* (I. Tes. 4. 1—2.). *Iar vă laud fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte, și pre cum v'am dat vouă, cele date le țineți.* (Cor. 11. 2.). *„Și cele ce ai auzit dela mine prin multe mărturisă, acestea le îndestulați vor fi, și pre alții a învăța.“* (II. Tim. 2. 2.).

Recunosc, că s. evangelist Luca, n'a fost Apostol, n'a fost nici dintre cei 70 învățaței ai Domnului, dar pentru acea, ce el a scris este adevărat, de ore-ce el a scris și învățat cele auzite dela Apostoli.

Și în urmare recunosc, că și alți următori de ai Apostolilor au putut ști și au putut scrie ceea ce au învățat Apostolii, dar nu e scris în s. Scrip-

tură și ce biserica noastră a învățat și învăță de aproape 2000 ani, anume, că izvor al credinței noastre și normă de viață nu este numai s. Scriptură, ci și Tradițiunea, adecă învățătura, ce am primit dela străbunii nostri. Acésta n'o cred, deși ne spune s. Scriptură, că este și nu cred, *pentru-că nu voiesc, pentru-că talmăcesc s. Scriptură* nu după voia lui Dumnezeu, ci după placul și mintea lor.

CĂRȚI DIN TÓTE PĂRȚI.

Dela mănăstirea Ciunga, 31. August n. 1903. Sărbătoreala Adormirei Preacuratei Vergure Maria a fost frumos sărbătuită la biserica din hotarul Ciungei, ce-i zice mănăstire. Așezat e acest locaș sfânt într'un loc șes încunjurat de mică dealuri acoperite cu păduri și vii. Umilită, ca vameșul din Evangelie, nu se arată trecătorilor, ci ascunsă ore-și-cum își păstrează așezământul său vechi rămas dela acei bun strămoși, cari au binevoit ai pune temeliile în acest loc și despre cari fundatori numai tradițiunea vorbește.

Despre întemeierea ei date sigure n'avem. Atăta se știe, că zugrăvirea iconostasului e din 1779, ér pe micul clopot se cetește anul 1714; când s'a pus nu se știe.

Partea cea mai nouă a bisericii la prima privire e coloritura cermei Stului altar, care s'a făcut în 1830, după cum se pòte ceti acest număr, care în forma s. cruci e gravat și colorat în patru părți a cermei.

De altfel eu nu voesc să-i fac istoricul, o vor face pòte alții mai competenți.

Dorința mea e să fac cunoscut poporului credincios, cele întâmplăte cu ocaziunea peregri- najului

În presara sărbătorii preotul din Ciunga Joan Moldovan făcū Inșeratul participând vre-o 40 peregriși veniți din părțile Ludoșului.

În dimineața sărbătorii pre la orele 7 o mulțime de popor în frunte cu preoții lor se ivesc din toate părțile hotarului grăbindu-se la închinare, ca să înalte rugăciuni cătră Dispunetőrea noastră Pr. C. V. Maria ca patrónă a acestui sfânt locaș.

Sfinta liturgie s'a început pe la orele 9. A pontificat prot. tract. Dr. S. P. Radu asistând încă 6 preoți, ér ca lector a fost teologul abs. Traian German. Alți 6 preoți din tract au fost împărțiți la celelalte ceremonii religioase. O mulțime ca la 3000 a fost de față. A cântat la s. liturgie corul compus din toți cantorii tractului, a cărui conducător a fost preotul din Cecălaca: Augustin Trif. La prieră mi-a atras atențiunea vòcea venerabilului preot din Sămărtinul-sărat: Vincentiu Nemes, care deși înaintat în bătrâneță, dase ajutor coriștilor oboșiți, cântând singur *„ochiul inimii mele.“* Și-a arătat talentul, cu care Creatorul l'a înzestrat și care de atâția ani l'a folosit pentru poporul său servind la altarul Dlui; și-a arătat dragostea față de neam și biserică alergând la locul de rugă și îndemnând și pe alții să facă asemenea.

Din partea alor 3 preoți s'a împărțit s. euminecătura la poporul numeros, în care timp corul a cântat „Cinei tale“ condus aici de mai mulți ca de es. preotul din Inoc: Nic. Galea, înv. Nicefor Vereșmărtan și cantorul Băcilă din Uioara. Frumos au decurs toate, ér' poporul îi asculta cu drag.

La sfârșitul s. liturghii protop. Radu suindu-se pe tribună ca să fie văzut din partea mulțimii ținu o frumoasă predică, aproape 1 oră; mulțami credincioșilor, cari au alergat la închinare, pătrunzând inimile tuturor cu frumoșele-i cuvinte potrivite pentru popor.

Își exprimă bucuria văzând, că după un an ne-am văzut érași în număr mare la acest loc de închinare. Spune poporului, că la sfârșitul celor alalte ceremonii va urma un cuvânt de adio rostit din partea unui domn preot și inchee c'o frumoasă rugăciune, dând tot-odată binecuvântarea, ce Metropolitul Dr. Victor Mihályi s'a îndurat a o trimite poporului credincios.

Apoi au urmat celelalte ceremonii religioase, după care își începū preotul din Ciunga: Ioan Moldovan „Cuvântul de adio.“

În această cuvântare însuflețită oratorul îndemná pe credincioși să cerceteze casa Dlui, biserica, să-și întărească credința în Cel de sus, să lapede podòbele cele mari, cari numai sérăcie și multe neajunsuri aduc poporului nostru. Dorește din inimă, ca pe anul venitor în număr și mai mare să fie peregriși și inchee c'un „rămas bun“ cerend ajutorul Preacuratei, ca să ne vedem érași peste uu an la această s. mănăstire.

Intră orele 3—4 d. a. se făcū Inșeratul și încunjurarea bisericii, după care fiindu-se toate, peregrișii se reintorsără la locuințele lor cu inimile pline de bucurie, căci au putut lua parte la aceste sărbărî religioase.

Ciunganul.

Sfințirea Episcopului Vasile.

Blaj, 22 Sept. n.

Blajul a luat iară-și o înfătoșare sărbătorească. Duminecă seara a fost iluminăție, iar ieri dimineață ne-am trezit din somn la *salve* de treascuri. Sfințirea episcopului de Lugoj, Dr. Vas. Hossu, deși nu s'a vestit oficios, ba nici prin jurnale, totuși a atras mulți și distinși oșpeți în centrul metropoliei române unite cu Roma. Sărbărea a decurs ast-fel:

După iluminăția de Duminecă seara, Lună dimineața la 6 ore s'au dat mai multe signale cu treascurile în piața lui „Inocențiu“. — Des de dimineață se iviră prin piața figuri noue, protopop, cu costume de gală, preoți și fruntașii mirenii. La 7½ ore o deputație a institutului „Economul“ din Cluj s'a înfătoșat la noul episcop, ca să-i predee un frumos present, anume menit pentru această zi din partea directorilor acestui institut, care a avut fericirea să-l numere pe Ilustritatea Sa între membrii direcțiunei. În deputație erau: Dr. E. Dăianu, protopop, vicepreș. al „Economului“, Vas. Podòbă, dir. esecutiv și Iosif Onciu, membru în direcțiune și dirigent al filialei din Gherla. Darul ce-i aduceau era un liturgier, legat frumos, cu aurituri artistice împodobit și provăzut cu o dedicație lucrată de un pictor din Cluj. Ilustritatea Sa a primit cu mare bucurie acest semn al dragostei, de care se bucură, și a dispus ca Liturgierul să-i se aducă la biserică pentru a slugi din el cea dintăi liturgie sfântă ca Episcop.

La 8 ore Dr. Hossu a mers cu trăsura sa la curtea metropolitană de unde de odată cu Metropolitul și Episcopul Radu s'a dus la 9 ore la catedrală. Calea până la biserică era gardată de șirurile studenților.

Intrarea arhierilor în catedrală, în accentele cântărilor, ce esecuta corul mixt condus de dl Iacob Mureșan, a fost pătrunzătoare. După ce Archiereii s'au îmbrăcat în odăjdii s'a înfătoșat „alesul Vasile“, condus de canonicii Boroș și Jianu (din Lugoj) ca să fie hirotonit întru episcop.

S'au cetit întâi actele de denumire, dela Maiestatea Sa și dela Papa, apoi a făcut mărturisirea credinței și a ascultării, după cari metropolitul îl binecuvintă, și pe rind îl prevede cu semnele episcopiei, bedernița, cărja. — Se începe apoi liturgia și înainte de ce s'ar ceti apostolul se face însași sfințirea, cu ceremonial mișcător de inimă. Când se se cetească *Apostolul* noul episcop, esc în ușa împărătească, îmbrăcat acum în plin ornat episcopesc și dă prima binecuvântare: — *Pace tuturor!* Toți român impresionăți de frumșea chipului cum se înfătoșează noul episcop, mișcat și frumos foarte.

Înainte de eșirea cu darurile noul episcop însoțit de diaconi cădește întreagă biserica. Acum toți îl ved bine și sunt încantați de ținuta cu adevăr episcopescă și mersul plin de vrednicie al arhierelui. Sfârșindu-se sfanta liturgie, în decursul căreia corul dlui Mureșan, și dl prof. Papiu, a cântat foarte frumos, arhierii es toți și se încep vorbirile. Metropolitul a vorbit de pe tron, arătând cu înțelepte și frumoșe cuvinte vrednicia episcopiei, și salutând pe noul episcop Vasile, ca pe unul care „măna dreaptă i-a fost și stălp metropoliei“ și care acum chemat a fost a cărmui diecesa Lugojului. Era frumoasă din cale afară icóna ce se vedea în acel moment în mijlocul catedralei. Pe tron metropolitul, vorbind cu greutatea vârstei și demnității de cap a metropoliei. În față pe amvonul din mijloc — de unde se cetește evanghelia — noul episcop emoționat în noua stare și strălucind în frumoșele odăjdii, cu totă strălucirea tinereții. Alături, cam la o parte între cei doi arhierii, episcopul Radu, privind când la unul, când la celalalt, cu ochii strălucitori de mișcarea sufletului. Toți trei puternici stâlpi ai bisericii, toți trei elevi ai Romei, toți trei fi ai Blajului, și toți trei legați sufleteste de diecesa Lugojului. — Pagubă că scena aceasta nu s'a fotografiat.

După cuvântul Metropolitului a început noul episcop . . .

„Mișcat până în odâncul inimii mele“ cam așa începu cu vòce tremurătoare pe glasul lacrimilor . . . Și mulți ochi străluciră de lacrimi.

Noul episcop mulțami lui Dzeu și apoi tuturor celor ce au avut parte la denumirea sa, și cu deosebire Metropolitului, care cu dragostea sa părintească l'a covârșit. Declară pe scurt hotărârea sa de-ași pune toate puterile întru slujba bisericii și mulțami în fine tuturor, cari neconduși de cât numai de îndemnul inimii au alergat din depărtări ca se mărescă strălucirea acestei sărbătorii a bisericii.

Cuvintele din urmă ale noului episcop, fură acoperite de însuflețite și repetite *să trăiască.*

Noul episcop împărți „natură“ tuturor cari se îmbulzeau să-i sărute mâna și apoi cu aceeași strălucire se porni cortegii lung de preoți și archiereii până la pòrta castelului arhieriscopesc.

În curînd noul episcop primi acasă felicitările : Metropolitului și Episcopului Radu; apoi se prezentă capitulul din Blaj condus de Ilustritatea sa prelatul I. M. Moldovan, clerul archidiecezan condus de protopopul Ludoșului N. Solomon, clerul din diecesa Lugojului, condus de canonicul prelat Boroș, și alte deputațiuni, cărora cu afabilitate deosebită le-a mulțămît.

La orele 2 a avut loc prânzul, la mai multe mese. La metropolie au fost invitați fruntașii clerului și mirenilor, vre-o 70 persoane. Toaste n'au fost. La seminarul teologic au fost vre-o 100 persoane, aci s'au rostit și toaste. Acasă la episcopul de asemenea a fost masă mare, iar în cartea economică a metropoliei au fost ospetați țeranii în mod nou și deosebit de interesant. Sara s'a fost improvisat și o petrecere cu dans la hotel „Univers“.

Deși după multe amânări și apoi după durerosul cas de mörte tēplat în familia episcopului publicul mare nu știa când va fi sfințirea episcopului, totuși a venit lume multă la Blaj din acest prilej. Insemn pe lângă cei amintiți în raport pe următorii. — Din cler: canonicii Nestor și Madincea din Lugoj, vicarul Făgărașului, I. Mașaveiu, Vic. Hațegului Dr. Iac. Radu. Protopopi: Popoviciu (Lugoș), Vancea (M. Oșorheiu), P. Uilăcan (Reghin), Montani (Zlatna), Pașcu (D. Sân-Mărtin), Lita (Bia) etc. Peoții: P. Salvan (Ciaba, diec. Gherlei), Dr. Fireza, Dr. Frențiu, Dr. Lupșa (Lugoș) Dr. C. Bulcu (O.-Mare), Aug. Giurgiu (Cluj), Ioachim Totoian (Chișfalău), E. Macelar (Totelec) Virgil Codarcea (Sermeș), Ars. Bunea (Sibiu), Blașian (Obreja), Ciura (Abrud) Hossu (Milașel) etc. . . .

Dintre mireni insemn: Dr. G. Tripon, Dr. St. C. Pop (Arad), Fr. Hossu-Longin (Deva), Aug. Pavel, redactor al „Gazetei Transilvaniei“ (Brașov), Dr. I. Pop, Dr. Vălean, Jucu, Victor Pop, Dr. Maior Bercean, (Lugoj), Dr. Fodor (A.-Iulia), Dr. Codarcea (Ilva), Dr. Gerasim (Aiud), Cirlea (Abrud), frații Cirlea (A. Iulia), Ioachim Fulea, Dr. Giurgiu (Cluj), Proștean, Maior (Hususeu), etc. etc.

Coresp.

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

— *Lucruri mari se întēplă în țară de câte-va zile. Față de cererea Kossuthiștilor, ca să se introducă limba ungară și în armată, ca limbă de comandă, Maiestatea Sa a ramas neînduplecat. Și tocmai pe când nădejțile Kossuthiștilor erau mai mari, ca un trăsnet din seniu a venit porunca Maiestății Sale, cătră armată, în care se spune verde, că nici nu va lăsa, ca armata să se desbine în două, ori să se schimbe ceva din așezămintele ei de până acum.*

„Rēmână armata mea comună și unitară cum e acum. Eu nici odată nu voi renunța la drepturile date mie, ca celui mai mare comandant al ei.“ — așa se zice în porunca din 16 Sept. 1903.

Inmărmurirea ce a produs acēsta poruncă împēratească în Budapesta nu se pōte spune. Aprōpe o săptămână cei loviți nu și-au venit în ori. Acum în 23 Sept. un nou cuvînt al Maiestății Sale a resunat în țară, cuvînt cuprins într'o scrisōre cătră contele Khuen Héderváry, pe care M. Sa l'a denumit de nou ministru p̄ședinte. În acēsta scrisōre Maiestatea Sa îndeamnă pre Unguri se bage de sēmă, că El a ținut legea din 1867 — a dualismului, așa numită — se o țină deci și ei. Ferberea în Budapesta e mare. Iar la noi și cele-lalte popōre nemaghiare toți așteptă se vadă ce va eși din acēsta luptă, dela care ele stau la o parte cu taptă, dar în suflute sunt hotărîte, ca tot-deauna. Se fac și la noi pregătiri ca fruntașii români se țină o mare adunare.

— Instalarea Episcopului Hossu la Lugoj se va face Sămbătă, în 26 Sept. Episcopul va sosi în Lugoj Vineri seara, la 6 ore. Instalarea se face fără pompă. Duminecă Sfinția Sa va slugi cea dintăi s. liturgie în catedrală și va predica.

Pe sfinția Sa îl însoțesc la Lugoj tōte inimile românești dorindu-i bogate isbânzi la noul și însemnatul loc ce ocupă.

— † Nicolae Tămaș, fost paroch și protopop onorar în Grind a reposedat Duminecă în 19 Sept. n. în vîrstă de 81 ani. Reposatul de naștere din Straja, (lângă Alba-Julia) a fost un bărbat vrednic, care încă în viață a făcut o fundație pentru școla din Grind de peste 20,000 corōne. Inmormintarea i-s'a făcut Marți în 22 Sept. după vrednicie. Au slujit 14 preoți în frunte cu însuși prepositul I. M. Moldovan, din Blaj, trimis al Metropolitului. A predicat protopopul Dr. Radu, din Miōră, și a luat iertăciuni protopopul Simeon Pop din Luna. La grōpă au mai vorbit Vas. Podobă, directorul „Economului“ și Dr. E. Pățacean, adv. în Turda, arētând fie-care faptele vrednice ale harnicului preot betrân. Pomenirea lui cu dreptii în veci!

— La masa studenților universitari români din Cluj, întemeiată de „Economul“ au fost primiți 27 tineri; anume 7 au prânzul întreg în cinste, ear 20 numai de jumătate; jumătate și-l plătesc ei.

— La botezul micului prinț român Niculae, se zice că vor fi reprezentanți și Țarul Rusiei și M. Sa Imperator și regele nostru.

— În numerul cel mai apropiat al „Răvașului“ (27) vom da un frumos chip din lăuntruul catedralei din Lugoj. Ear după aceea vom da alte chipuri frumoșe.

— Cu 1 Octobře n. se începe nou abonament la „Răvașul“. Pe 1 sfert de an costă 90 fl. pe 1/2 an 1 cor. 60 fl. pe 1 an întreg 3 cor. 20 fl.

— Dl Dr. Bunea va răspunde prin „Unirea“ din Blaj la vorbele slabe ale d-lui Tocilescu, ce a spus la Academie despre cartea „Vechile Episcopii.“ Anume va arēta că mai înainte cun lăuda d. Tocilescu aceași carte și că au trebuit se vină ai noștri, cu pisma lor, ca d. Tocilescu se-și schimbe părerile dintăi, cu unele neîntemeiate.

— Anunț literar. O nouă serie de Schițe și Foițe o sē apare la 1 Octobře v. 1903 în Brașov sub titlul de: „Clipe de Repaus. — Seria II.“ de Sorcovă, formând un volum elegant de 160 pagini. Cuprinsul volumului este: Tata moșu. Din amintirile unui autor român. În pământ străin. De-ale nōstre. Deputăția mea. Un englez despre noi. Popa Șandru. Precis la punct. Foiță despre foiță. Prețul de abonament: 1 cor. 60 fl. (Pentru România: 2 Lei noi). Abonamentele sunt a sē trimite la editorul opului: D-l Virgil Onițiu, director gimnazial în Brassó (Brașov).

— O cruce frumoșă s'a ridicat în comuna Tic, din dărnicia credincioșilor. Sfințirea ei s'a făcut cu mare sjujbă Duminecă în 20 Sept. de protopopul Clujului, Dr. Dăianu, asistat de preoții Mihalca, (Aghireș) Lehene (Arghiș) și P. Dan (din Lădu). Popor fōrte mult se adunase în jur și protopopul le predică frumoș aprōpe 1 ceas.

— Emigrări. De multe ori am scris despre relele, ce urmēză din emigrări, că mulți își părăsesc casa, femeia și copii și merg departe preste mări și țări, ca să câștige avere spre a sē sustine și spre a-și plăti dăriile și datorii. Am arătat, că mulți sē bolnăvesc, alții nu capătă lucru iar alții abia câștigă atăta, cu cât sē vină iarăș la ei sēi. Și îndemnat'm pre ai noștri, sē nu-și părăsesc țara și mai ales sē trăiesc așa, ca sē nu-și îngreuneze averea ori sē și-o vindă, ca astfel sē fie silit sē iee lumea în cap.

Acum facem băgători de seamă pre toți, că legea nouă din America și mai mult a îngreunat sōrtea acelor, cari vreau sē calee pre pământul ei. În virtutea acestei legi fiecare om, când calcă în America, trebuie sē plătesc 2 dolari dare de cap. Acelora, cari sunt sēraci, bolnavi, cerșitori, făcători de rele, cari au fost pedepșiți și anarchiști, lor nu li sē dă îngăduință, sē trecă în America, ci trebuie să vină, după ce și-a sspasat tōtă averea, la sēraciu și amarul, ce l'au lăsat acasă, cum sa întēplat și în zilele trecute cu mai multe sute de omeni din țara nōstră, cărora din o pricină ori alta nu li sa iertat sē între în America.

— Focuri. Din mai multe părți ni sē scrie, că în uscăciunea acēsta s'au întēplat focuri mari, așa în Aghireș, Dicső-S-Martin. Pānade etc. pricinuind daune fōrte mari locuitorilor. Focurile sau eseat mai mult din negrija și sau întins pentru nepreceperea omenilor. Este lege, ca în fiecare comună sē fie instrumente pentru stinsul focului, dar poporul nu învață sē știe umbra cu ele și sē le folosesc în vreme de primejdie. Nu sē organizează în reuniuni de pompieri a căror membrii se fie instruați, cum sunt bună-ōră sași. Preoții și învătōrii mai ales ar trebui sē-și deie silința, ca în fiecare comună se fie atare reuniune și sē sfătuiască pre popor, sē nu fie tot cu tigara în gură, femeile sē țină curat și totdeuna sē fie la tōtă casa apă în vase.

— Bōlă de vite. Ni sē scrie, că în părțile Ghirișului și cătră Aiud zac vitele de bōlă de gură și picior și că mor de armurare.

— Studenți mulți s'au înscriș în anul acesta în gimnasiile românești. În Blaj și pe a 8-a clasă sunt 60 inși, în Beiuș sunt și mai mulți. Acesta e un semn înbucurător. Se vede că Românii sunt dornici de carte, și încă de carte românească. Dar lucru mai dovedeste ceva: că în gimnasiile unguerești Românii nu mai sunt bine vezuți, ba sunt de a dreptul rēu priviți. De aceea fug băeții la gimnasiile nōstre. În Aiud de pildă în estan mai n'a mai rēmas la gimnasiul ungueresc nici un român, pentru-că l'isa cerut, ca și religia sē o învețe unguerește. Care nu s'a declarat în scris că vrea sē învețe unguerește și studiul religiunii na fost primit în școlă. De aceea sē îmbulzesc ștudenții noștri la gimnasiile nōstre. E reu numai că nu e loc destul a-i primi pe toți. Ar trebui sē jertfim toți din prisosul nostru, ca sē ajutăm gimnasiile ce le avem, spre a deschide clase paralele ca pe toți, căți vreau sē învețe românește, sē-i pōtă cuprinde.

— Intimpinare. Primim dela dl Dr. G. Ilea, avocat în Cluj, o scrisōre, în care se arată necăjit pentru că am atins și noi chestiunea licitațiunei pentru 50 fl. Dăm mai în jos partea obiectivă din aceasta intimpinare, deși noi înșine am deslușit mai pe scurt afacerea, în numărul trecut. Cât pentru partea neobiectivă, din care se pare că dl avocat sē gândește sē ne facă proces, ținem sē declarăm că pe noi nu ne a condus nici o preocupare. Dsa recunōște însuși că în licitația publicată figurēză 50 fl., apoi Dsa a fost atăcat în Trib. Pop și încă aspru, mult înainte de a scrie ceva în noi chestie — și a tăcut. Iar noi dintru început am declarat motivul ce ne conducea: părerea de rēu ce o simțiam pentru faptul de a fi publicat acel edict de licitație. Eată scrisōrea:

Cluj, 20 Sept. 1903.

Maria Lupaș soția lui Iosif Rus din Sân-Mihail, comitatul Cojocna, dupăce competența părintească din pășiunea foștilor urbarialști din aceeași comună, din erōre, era numai pre ea intabulată, a voit se scōtă pre fratele sēu Pașcu Lupaș din folosința de 1/2 a acelei competențe, prin aceea, că în 31 Maiu st. n. 1896 cu ajutoriul antistei comunale a închis vita lui P. Lupaș și la oprit dela pășiune, cu scopul ca se vëndă întregă competența de pășiune.

După-ce pretura în acēsta cauză nu i-a ajutat nimic, numitul P. Lupaș prin acēsta a fost silit, ca contra violenței sororei sale se pureedă pre cale procesuală. Deci a intentat contra ei două procese la judeciul cercual provincial reg. din Cluj. Unul pentru conturbare în posesiune. Altul pentru recunōsterea și intabularea dreptului de proprietate. Ambele le-a câștigat la forul prim. Sora încetă nici nu a apelat. În procesul prim, în protocolul din 16 Oct 1896 sub nr. civ. 12016/1896 s'a încheat pace, în care s'a recunoscut, că P. Lupaș ca erede al lui Dumitru Lupaș, din pășiunea urbarială are drept după 1/2 moșiă urbarială și M. Lupaș, după-ce P. Lupaș i-a iertat 15 fl. spese, s'a obligat a solvi lui Pascu Lupaș 17 fl. 75 cr. spese și usufruct sub greumentul executiunei până în 16 Nov. 1896. În al doilea proces, după-ce M. Lupaș n'a voit sē facă pace, în 13 Oct. 1896 sub nr. civ. 11865/1896 s'a adus judecata amēsurat căreia Maria Lupaș a fost convincată în favorul lui Pascu Lupaș la recunōsterea și suferirea intabulării dreptului de proprietate și la solvirea speșelor procesuale de 32 fl. 50 cr. în termin de 15 zile sub greumentul executiunei.

În 16 Novembre 1896 a solvit Maria Lupaș 50 fl. spese și usufruct. Na voit se solvēscă restul de 25 cr. și n'a voit se dee scrisōre pentru intabularea dreptului de proprietate judecat fratelui sēu în mod valid.

Rēmânend provocările fără rezultat și mai fiind și tēma, ca nu cumva M. Lupaș, care nici de cum na purces ca o soră față de fratele sēu, sē intabuleze dreptul de proprietate de pre numele sēu, pre alt cineva, în 10 Ian. 1897 Pașcu Lupaș a fost silit a cere executiune contra sororei sale pentru intabularea dreptului de proprietate, pentru 25 cr. spese procesuali restante, pentru speșele cererei de executiune, și pentru speșele următore.

Prin decisiunea Nr. civ. 259/1897 executiunea cerută s'a ordinar sau stabilit contra Maria Lupaș 11 fl. 60 cr. spese pentru cererea de executiune și dreptul de proprietate împreună cu dreptul de executiune s'a intabulat în favorul lui Pașcu Lupaș prin decisiunea Nr. 4411/1897 a tribunalului din Cluj ca for în afaceri de cartea funduară.

Acum datoria Mariei Lupaș era 11 fl. 85 cr. și nu numai 25 cr. spese.

Aceste spese n'a voit Maria Lupaș sē le solvēscă nici cum, de și a fost provocată mai de multe ori. Mai în urmă în 23 Octobře 1902. Așa Pașcu Lupaș m'a imputernicit se cer licitațiune contra sororei sale îndērătнице pentru speșele restante. Eu însē înainte de a cere licitațiunea tot cu datul din 23 Octobře 1902 în aceeași zi am provocat prin carte postală pre Maria Lupaș ca în termin de 8 zile sē solvēscă speșele restante. După provocare dinsa s'a prezentat cu cartea postală în mână și mi-a răspuns, că nu vrea sē solvēscă.

În fine după 5 ani și 10 luni, și după atari antecedente, în 16 Novembre 1902 am cerut licitațiune în numele clientului Pașcu Lupaș pentru 50 fl. spese procesuali, pentru 23 Cor. 20 fl. spese de cerere de executiune, pentru speșele cererei de licitațiune și acces. Acēsta licitațiune prin decretul cartei fund. Nr. 9335/1903 abia s'a ordinar în 12 Iul. a. c. pentru 50 fl. pretensiune procesuală, pentru 23 Cor. 20 fl. speșele cererei de executiune, pentru 16 Cor. 20 fl. speșele cererei de licitațiune și cele următore.

Estrasul acestui edict de licitațiune s'a publicat în „Răvașul“ Nr. 23 din a. c., în care pretensiunea figurēză: „ . . . 50 fl. pretensiune procesuală și accesoriile . . . “

Altcum afacerea s'a curmat prin aceea, că executia în 3 l. c. a achitat datoria cu speșele de publicare cu tot, și licitațiunea desfiptă pre 29 l. c. nu se va ținē.

Din aceste fapte probate cu acte judecătorești și date autentice sē vede, că nu este vorba de o brazdă de pământ, nici de un pământ. Nu-i adevērat că Maria Lupaș s'a trezit într'o bună dimi-nētă incurcată într'un proces. Incurcătura nu este de acum. Nu eu am încurcat-o ci ea s'a incurcat. În decurs de 5 ani și 10 luni a avut timp sē se și descurce, decă ar fi voit. Ocasione i-am dat. Reprezentând pre fratele sēu, n'am putut-o apăra. Licitațiunea n'a amenințiat-o din senin și nici numai pentru 50 fl. ci pentru atăta cât am comunicat mai sus.

Dr. Georgiu Ilea,
advocat.

Moldovan Basil
felicitati

TIPOGRAFIA, **LIBRĂRIA,**
NEGUȚĂTORIA DE PAPIR ȘI REQUISITE DE SCRIS.

— FUNDATĂ IN 1881. —

TIPOGRAFIA „AURORA“ A. TODORAN
ÎN GHERLA — SZAMOSUJVÁR.

Efectuează grabnic, cu gust și pre lângă cele mai moderate prețuri ori-ce lucrări tipografice, precum: opuri științifice literare, cărți școlare și de rugăciuni, foi periodice, diare, acțiuni, libele de depuneri ș. a., pentru neguțători conturi, cerculare, cărți de contabilitate, cataloage de prețuri, papire de epistolă și cuverte cu firma etc.

Ca tipograf precepător, care de 23 ani însumi conduc afacerile Tipografiei și o provéd din an în an conform cerințelor moderne, sum în plăcuta pozițiune de-a îndestuli și cele mai gingașe pretensiuni atât în privința gustului estetic cât și a prețurilor, fiind în stare a tiné concurența nu numai cu tipografiile din provincă ci și cu cele mai mari din capitală, de acea rog On. Public, ca în cas de trebuință să se adreseze la mine cu toată încrederea și se mă onoreze cu preț. comande, promițând că și cele mai mici lucrări se vor efectui prompt și cu gust. **INVITĂRI DE CUNUNIA, BILETE DE VISITĂ, NECROLOGE** ș. a. se pregătesc repede și se spedéză cu rentórcerea postei.

In librăria noastră se află tot soiul de cărți edițiune propriă și streine. Ce nu s'ar afla în deposit se comandéză în cel mai scurt timp și spedéză fără urcare de preț.

Tot dela noi se pot procura tot soiul de PAPIRE DE CANCELĂRIA, DE EPISTOLE, CUVERTE, PAPIRE COLORATE ȘI DE PACHETAT, REQUISITE DE SCRIS ȘI PENTRU ȘCOLĂ, CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMNI în toate mărimile. REQUISITE DE DESEMNI ȘI COLORI.

Se primesc spre efectuare ICONE RELIGIOSE ș. a. pictate în oleiú. La aceste se trimit — la cerere — cataloage de prețuri

Cataloage ilustrate se trimit gratis și franco ori și cui.

COMPUTURI DETALIATE (OFERTE) SE TREMIT LA CERERE ORI ȘI CUI GRATIS ȘI FRANCO ÎN TÍMP DE CEL MULT 48 ORE.

Tóte comandezile și recercările sunt a-se adresa la:
Tipografia „Aurora“ A. Todoran
în Gherla — Szamosúvár. 1, (4—6)

SÁRGA JÁNOS

Recomandă bogatul său magazin de

vase și paramente bisericesci,

cum și de juvaeruri de brillante și diamante, orologe de aur și argint, tot felul de argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvár), piața Mátyás-ter nr. 13.
— Telefon 354. —

7, (18—25.)

Gratis și franco primește ori cine o cărticică din care pöte face fără ori ce aparat, **licorurile cele mai fine și rum,** cu arómele mele cunoscute în toată țara.

WATTERICH A. BUDAPEST,
VII. Dohány-u. 5.
8—10.

Wilheim Ignác
ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de

mésurare de pământ,

mappare,

arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pre lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

12—50.

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie) Filială în Gherla (Szamosúvár)
strada Vesselényi-Miklós-utca 26. strada Alsó-viz-utca n-rul 18.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—.
„ Depuneri spre fructificare	1.003,211.—.

—•••••

Primesce depuneri spre fructificare dela privați cu 5% -te și dela corporațiunii culturale sau filantropice cu 5 1/2 % -te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară cu 7% și 8% -te;

Acórdă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de hárții de valóre notate la bursă cu 6% și 7% -te;

Efectuează tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvár.

Direcțiunea.

5, 26—50.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BÂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murés-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sélagiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, măruri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: capitale pentru casuri de mörte, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuelile imormintării, contra grindinei, sémánături de tot felul, nutrefuri etc.

„TRANSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țeră de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-ter“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

10, 17—40